

مطالعه تطبیقی کاربرد اصول و موازین کنترل عفونت در یک مرکز آموزشی-پژوهشی، درمانی با "دستورالعمل کنترل عفونت بیمارستان"

پژمان قیطاسیان، حمیده شهرابی، عاطفه نوروزی، مریم مصرقانی

چکیده

مقدمه

عفونت بیمارستانی از خطرات عمده بهداشتی در بیمارستانهای کل دنیا محسوب می شود. علیرغم پیشرفتهای زیادی که در حوزه کنترل و پیشگیری عفونت بیمارستانی انجام شده است، هنوز این مشکل عمده به عنوان مهمترین عارضه جانبی درمان باقیمانده و به طور چشمگیری موجب مرگ و میر شده و هزینه های مراقبت بهداشتی را افزایش داده است. با پیشرفت علوم پزشکی و تغییر ماهیت این حرفه، کنترل عفونت های بیمارستانی نیز دستخوش تغییر شده و کنترل این عفونتها مستلزم سازگاری با نیازهای موجود می باشد. درجوامع در حال توسعه به دلیل محدودیت منابع بهداشتی و تعداد کم پرسنل بیمارستانی کنترل عفونت های بیمارستانی با مشکل مواجه شده است. پرسنل بیمارستانی نقش مهمی در انتشار عفونت داشته و یکی از اعضای کلیدی در مدیریت و کنترل عفونت های بیمارستانی هستند. پرستاران می توانند با ضدعفونی کردن مناسب پوست، پوشیدن دستکش و ماسک، تعویض ست های انفوزیون، بکارگیری اقدامات احتیاطی، جداسازی مناسب، بکارگیری اصول احتیاطات استاندارد، رعایت بهداشت دست، پیشگیری از تماس اتفاقی دست با سرسوزن، اجتناب از مواجهه با ترشحات تنفسی آلوده از انتقال عفونت در بیماران مقیم بیمارستان جلوگیری نمایند. برنامه کنترل عفونتهای بیمارستانی و برقراری نظام های مراقبتی در کشورها در حال اجراست. به دلیل اهمیت موضوع، ایجاد یک نظام کشوری منسجم و یکسان کنترل عفونتهای بیمارستانی کاملاً ضروری تشخیص داده شده است. این تحقیق با هدف تعیین میزان رعایت اصول و روش های کنترل عفونت توسط کادر پرستاری در یک مرکز آموزشی-پژوهشی، درمانی در مقایسه با دستورالعمل کنترل عفونت بیمارستان، انجام گرفته است.

مواد و روش ها:

رعایت اصول و روش های کنترل عفونت، با دستورالعمل کنترل عفونت بیمارستان، مورد مقایسه قرار گرفته است با استفاده از ابعاد چهارگانه دستورالعمل کنترل عفونت بیمارستان، رعایت بهداشت دست، دستورالعمل تزریقات ایمن و ایزولاسیون و انواع احتیاطات کنترل عفونت، استریلیزاسیون و روش های آن و اصول پکینگ بررسی شد. این پژوهش توصیفی مقطعی بود و در تابستان ۱۴۰۲ انجام شد. رییس و مدیر و مسئولین بخش ها و کادر پرستاری بیمارستان جامعه آماری مورد مطالعه بودند که از میان ۲۵۰ پرسش نامه توزیع شده، در ۲۳۸ پرسش نامه تکمیل و پاسخ داده شده است. ۸۱٪ جمعیت مورد مطالعه پرستار و ۱۹٪ از جامعه پژوهش، ماما هستند. جهت روایی و پایایی پرسش نامه از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شده است. جهت تحلیل داده ها از نرم افزار آماری SPSS استفاده شده است.

یافته ها :

در طی فرایند این پژوهش، میزان آگاهی و درجه اشراف کادر پرستاری نسبت به موارد مندرج در دستورالعمل کنترل عفونت بیمارستان مورد سنجش قرار گرفته شد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد میزان آگاهی و درجه اشراف کادر پرستاری بیمارستان با بعد رعایت بهداشت دست ۷۸٪، الزام به عدم استفاده از زیور آلات در سطح بیمارستان عدم الزام به استفاده از لاک ناخن، الزام به استفاده از ناخن شور، به طور میانگین در حد ۴۵٪، نسبت به استفاده از دستکش استریل: ۷۹٪، و رعایت دستورالعمل تزریقات ایمن در حد ۹۹٪ است. ایزولاسیون و انواع احتیاطات کنترل عفونت ۷۲٪، و رعایت چک لیست ایزولاسیون ۶۱٪ می‌باشد.

نتیجه گیری: بر اساس یافته های پژوهش در ارتباط با چگونگی کاربرد اصول و روشهای کنترل عفونت شامل ضد عفونی و استریلیزاسیون وسایل، مشاهده عملکرد کادر پرستاری بیمارستان نشان داد که رعایت این اصول در اکثریت موارد طبق استانداردها نمی باشد و عملکرد پرسنل تحت مشاهده در این مورد در مقایسه با استاندارد نیاز به آموزش بیشتر دارد. استقرار و جاری کردن استانداردهای پیشگیری و کنترل عفونت در بیمارستان مستلزم وجود زیرساختارهایی مانند آشنایی بیشتر مدیران با ابزار و اصول بهبود کیفیت، آموزش پرسنل، استقرار مدل های مدیریت کیفیت می باشد.

کلیدواژه: کنترل عفونت، کادر درمان، نگرش